

Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)'tan:

İSTANBUL ALTIN BORSASI ELMAS VE KIYMETLİ TAŞ PIYASASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, İstanbul Altın Borsası Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında işlem görecekt elmas ve kıymetli taş ile bu piyasaya ilişkin işlem esaslarını belirlemek, işlemlerin kayda alınmasını sağlamak, Piyasa üyelik ve uyumsuzluk şartlarını belirlemek, söz konusu elmas ve kıymetli taşın güven ve istikrar içinde alım satımının yapılmasını sağlamak, elmas ve kıymetli taşlarla ilgili ulusal ve uluslararası kurallara ve organizasyonlara uyum şartlarını belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile 10/10/2006 tarihli ve 2006/11115 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlenmesine ve Denetlenmesine Dair Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,
- Borsa: İstanbul Altın Borsasını,
- Borsa Başkanlığı: İstanbul Altın Borsası Başkanlığını,
- Borsa Yönetmeliği: İstanbul Altın Borsası Yönetmeliğini,
- Elmas ve Kıymetli Taş: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda belirlenen kıymetli taşları,
- Genel Yönetmelik: 3/4/1993 tarihli ve 21541 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmeliği,
- Hakemlik Grubu: Hakemlik Komitesi tarafından her bir uyumsuzluk için seçilen ve üç hakemden oluşan grubu,
- Hakemlik Komitesi: Piyasada üyeler arasında meydana gelebilecek uyumsuzlukların çözümü için oluşturulan komiteyi,
- Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- Piyasa: Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasını,
- Piyasa İşlemleri: Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası işlemlerini,
- Piyasa Üyesi: Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası üyesini,
- Yönetim Kurulu: İstanbul Altın Borsası Yönetim Kurulunu,

ifade eder.

Görev ve yetki

MADDE 4 – (1) Borsanın bu Yönetmelik kapsamındaki görev ve yetkileri şunlardır:

- Piyasa işlemleri belirli bir düzen içinde, serbest rekabet şartları altında gerçekleştirilir ve kayda alınır.
- Borsa Başkanlığı, Piyasa üyelerine ve diğer işlem taraflarına ihtiyaç duyulan koşulları sağlar ve bu hizmetler karşılığında Yönetim Kurulunca belirlenecek ücreti talep edebilir.
- Borsanın herhangi bir yetkilisinin, bir işlemin tarafı gibi hareket etmesi, bir işlemle ilgili olarak görevini yerine getirme sürecinde elde ettiği bilgiyi doğrudan ya da dolaylı olarak kendi yararına kullanması ya da diğer kişilere aktarması yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM Piyasa Üyeliği

Piyasa üyeliği

MADDE 5 – (1) Piyasaya;

a) Kıymetli maden aracı kuruluşlarından kendi mevzuatlarında sınırlama bulunmayan ve başvuruda bulunan; bankalar, yetkili müesseseler ve kıymetli madenler aracı kurumları ile diğer Borsa üyeleri,

b) Yalnızca Piyasada faaliyet göstermek şartıyla Piyasa üyeliği için başvuran yurt içinde yerleşik kuruluşlar, Yönetim Kurulunca Piyasa üyeliğine kabul edilirler.

(2) Borsa üyesi olmayan ve yalnızca Piyasada faaliyet göstermek üzere Yönetim Kuruluna başvuran yurt içinde yerleşik kuruluşlar yalnızca piyasa üyesi statüsü kazanırlar ve Borsanın Genel Kurullarına katılamaz, organlarına seçilemezler.

(3) Borsa üyesi olmayan ancak Piyasa üyesi olarak faaliyet göstermek isteyen yurt içinde yerleşik kuruluşlar ile bu kuruluşların ortakları, yönetim kurulu üyeleri, denetçileri ve imza yetkisini haiz çalışanlarının;

a) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre müflis olmamaları, konkordato ilan etmiş olmamaları, uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması ve vergi borçlarının olmaması,

b) 14/1/1982 tarihli ve 35 sayılı Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye göre haklarında tasfiye kararı verilmemiş olması ve vergi borçlarının olmaması,

c) 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aykırılıktan ve/veya taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis yahut zimmet, nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları; resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymemiş olması,

ç) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesine göre terörün finansmanı suçundan veya bu suça iştiraktan hüküm giymemiş olması,

d) 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde yer alan aklama suçundan veya bu suça iştiraktan hüküm giymemiş olması,

e) Gerekli düzeyde mali güç ve itibara sahip bulunması, zorunludur.

(4) Başvuruda bulunan kuruluşun, Kuyumcular Odası ve/veya Ticaret Odasına en az üç yıldır kayıtlı olması gereklidir.

(5) Yönetim Kurulu gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep etmeye yetkilidir. Yönetim Kurulunca istenen ilave bilgi ve belgeleri altmış gün içinde tamamlamayan kuruluşların Piyasa üyelik başvuruları düşer.

Piyasa üyelerinin yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Piyasa üyeleri;

a) İyi niyet ve dürüstlük ilkelerine ve mevzuata uygun olarak elmas ve kıymetli taş işlemlerini gerçekleştirmekle,

b) Borsanın genel düzenlemelerine, piyasaya ilişkin düzenlemelere ve hakemlik düzenlemelerine uymakla,

c) 27/10/2004 tarihli ve 5244 sayılı Kanun uyarınca katılmamız uygun bulunan Kimberley Sertifika Süreci Sistemine uygun elmas ticareti yapmakla,

ç) Yönetim Kurulu tarafından belirlenen aidat, borsa payı ve diğer mali yükümlülükleri süresi içinde ödemekle,

d) Faaliyet gösterilen adreste meydana gelen değişiklikleri on beş gün içinde Borsaya bildirmekle, yükümlüdürler.

(2) Üyelerle yapılan tüm haberleşmelerde, üyelere yapılan duyurular ve tebligatlarda, üye tarafından Borsaya yazılı olarak bildirilmiş bulunan son iletişim bilgileri geçerlidir.

Üyelikten ayrılma

MADDE 7 – (1) Üyelikten ayrılmak isteyen Piyasa üyesi, durumu yazılı olarak Borsaya bildirmek zorundadır. Borsaya karşı her türlü yükümlülüğün yerine getirilmiş olması kaydıyla Yönetim Kurulu tarafından söz konusu üyenin, Piyasa üyeliği sona erdirilir ve Borsa tarafından ilgili kuruluşlara bildirilir.

(2) İflas eden üyenin piyasa üyeliği kendiliğinden sona erer.

(3) Bu Yönetimlikteki üyelik için aranan şartları kaybeden Piyasa üyelerinin üyelikleri, durumlarını altmış gün içinde düzeltmemeleri halinde sona erdirilir.

Üye temsilcileri

MADDE 8 – (1) Piyasa üyeleri, temsil yetkilerini gösteren belgenin bir örneğini vererek kendilerini temsil edecek kişileri Borsaya bildirirler. Temsil yetkisi veren kişilerin temsil ettiği kurumda imza yetkisini haiz olması zorunludur.

(2) Üye temsilcisi, Piyasa üyesini Piyasada gerçekleşen işlemlerde ve diğer işlemlerde temsil edebilen ve kendisine temsil ettiği Piyasa üyesi adına tebligat yapılabilen kişidir.

(3) Üye temsilcileri, Borsa Yönetmeliğinde yer alan üye temsilcilerine ilişkin şartları sağlamak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Piyasa İşlem Esasları

İşlem görececek elmas ve kıymetli taşlar

MADDE 9 – (1) Piyasada, hangi kıymetli taşların işlem görebileceği Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Elmas ve kıymetli taşların borsada saklanması

MADDE 10 – (1) Elmas ve kıymetli taşların Borsada saklama şartları, Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Sigorta

MADDE 11 – (1) Borsada saklanan elmas ve kıymetli taşların sigortalanması Piyasa üyesine aittir.

İşlem yöntemi

MADDE 12 – (1) Elmas ve kıymetli taş işlemleri, Borsa personeli ve üye temsilcilerinin de bulunduğu Borsa seans salonunda yürütülür.

(2) Elmas ve kıymetli taş işlemleri, Yönetim Kurulunca belirlenmiş şekil ve esaslara göre yapılır.

(3) Piyasada işlem görececek elmas ve kıymetli taşların, fiziki olarak işlem görmesi zorunludur.

(4) Gerçekleşen işlemler, Borsa tarafından düzenlenen işlem formunun doldurulması suretiyle kayda alınır. Borsa bünyesinde gerçekleşen işlemlerin kaydı, alıma ve satıma taraf olanların onayıyla Yönetim Kurulu tarafından belirlenen süre içinde Borsanın Piyasa ile ilgili birimi tarafından yapılır.

(5) Borsa, Piyasada gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak taraf olmaz ve herhangi bir yükümlülük taşımaz.

(6) Piyasada işlemler alıcı ve satıcının Borsa tarafından belirlenen seans saatlerinde piyasa seans salonunda bir araya gelmeleri ve karşılıklı anlaşmaları sonucu oluşur. Her bir elmas ve kıymetli taş spesifik özelliklere sahip olduğundan, elmas ve kıymetli taşın alım satımına ilişkin değerlendirmeler alıcı ve satıcı tarafından yapılır, Borsa tarafından kayda alınır.

İşlemlerin kaydı

MADDE 13 – (1) İşlemleri kayda alan Borsa görevlisi aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Gerçekleşen işlemlere sıralı bir kayıt numarası verir.

b) Tüm işlem formlarını tarih vererek imzalar ve Borsanın mührü ile damgalar.

c) Üç nüsha olarak düzenlenecek olan işlem formunun birini alıcıya, birini satıcıya verir, birini de Borsa kayıtlarında tutar.

ç) Gerçekleşen işlemleri ve işleme konu olan elmas ve kıymetli taşların ağırlığını Borsa kayıtlarına işler.

(2) Üyenin, satış işlemini gerçekleştirmeden önce Borsaya teslim edilen ve alım satıma konu olan elmas ve kıymetli taşların kendisine veya müşterisine ait olduğunu doğrulayan bir belge vermesi şarttır. Satışa sunulan elmas ve kıymetli taşların, söz konusu belgedeki nitelik ve nicelik şartlarına uygun olması zorunlu olup sorumluluk getiren üyeye aittir.

Teslimat işlemleri

MADDE 14 – (1) Piyasada gerçekleşen işlemlerin sonrasında, nakit ve fiziki elmas ve kıymetli taş takası üyeler arasında gerçekleştirilir. Ancak satıcı üyenin fiziki teslimat için, alıcı üyenin de taşı teslim alacak temsilcisi için, Borsaya yazılı talimat vermeleri halinde Borsa tarafından işlemin taraflarının hazır bulunduğu anda, işleme konu elmas ve kıymetli taşların bulunduğu mühürlü zarf veya muhafazalı paket, bildirilen üye temsilcisine teslim edilir. Söz konusu teslimatta Borsa, teslimat içeriği elmas ve kıymetli taş için hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

Saklama ücretleri

MADDE 15 – (1) Saklama hizmetleri karşılığında alınacak ücret tarifeleri, Yönetim Kurulunca tespit olunur ve Borsa Genel Kurul onayı ile yürürlüğe girer.

Borsa payı, aidat ve diğer ücretler

MADDE 16 – (1) Piyasada gerçekleşen işlemlerden alınacak Borsa payının oran veya miktarı ile aidat ve diğer ücretler Yönetim Kurulunca tespit olunur ve Borsa Genel Kurulunca onaylanarak yürürlüğe girer.

Seans

MADDE 17 – (1) Seans günleri ve süresi Yönetim Kurulu tarafından tespit edilir. Seansın başlaması ve bitişi Borsa yetkilisinin işareti ile belirlenir.

(2) Piyasada işlemler, Yönetim Kurulu tarafından farklı bir şekilde belirlenmedikçe Borsa seans salonunda yapılır.

Seans salonuna girebilecekler

MADDE 18 – (1) İşlem tarafları, işlemin gerçekleştirilmesine dahil olan kişiler, yetkili Borsa personeli, Borsa Başkanlığının uygun bulacağı kişiler dışında seans saatleri süresince seans salonuna girmek yasaktır. Yönetim Kurulu, gerekli hallerde seans salonuna girebilecek üye temsilcilerinin sayısını belirleyebilir.

(2) İşlem taraflarına Piyasa seans salonuna giriş kartı verilir. Seans salonuna giren herkes, yakasına görünür şekilde giriş kartlarını takmak zorundadır.

Elmas ve kıymetli taş işlemlerinin geçici olarak durdurulması

MADDE 19 – (1) Borsa Başkanı, aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde kıymetli taş alım satım işlemlerini geçici olarak durdurabilir:

a) Alım satım için sağlıklı bir piyasa teşekkül etmesini önleyecek şekilde olağandışı fiyat ve/veya miktarda alım satım işlemlerinin söz konusu olması,

b) Seansın sağlıklı bir şekilde yürütülmesini engelleyen sair hallerin ortaya çıkması.

(2) Borsa Başkanı, işlemlerin yeniden başlamasına aynı seans süresi içinde izin vermiş ise seans yeniden açılır.

(3) Borsa Başkanı, alım satım işlemlerini en fazla üç gün, Yönetim Kurulu ise en fazla beş gün için durdurabilir.

(4) Alım satım işlemlerinin geçici olarak durdurulması halinde, bu durum Borsa Başkanlığının gerekli gördüğü yerlerde gerekçesiyle birlikte ilan edilir.

(5) Alım satım işlemlerinin geçici olarak durdurulduğu süre bir seans aşmışsa, alım satımın başlayacağı zaman Borsa Başkanı tarafından belirlenir ve ilan edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Disiplin

Disiplin

MADDE 20 – (1) Borsa Başkanlığı, Piyasa üyesi tarafından diğer üyelere karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen esaslara ve kurallara aykırı davranılması, gerçekleştirilen işlemlerle ilgili mali ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, Hakemlik Komitesinin kararlarına uyulmaması, kasıtlı olarak mesnetsiz iddialarda bulunulması, Borsada düzeni veya dürüstlüğü bozan veya Borsa işlerine hile karıştıran davranışlarda bulunulması, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranılması durumlarında Piyasa üyesi hakkında soruşturma açabilir.

(2) Borsa Başkanlığı, bu tür bir soruşturmanın tarihi, zamanı ve yeri ile ilgili olarak aşağıda yer alan hususları belirten yazılı bir duyuruyu üye temsilcisinin imzası karşılığı elden ya da iadeli taahhütlü mektup aracılığıyla tebliğ eder:

a) Soruşturma konusu,

b) Mevcut olması durumunda şikayetçi taraf.

(3) Soruşturma, Borsa Yönetmeliği uyarınca oluşturulan Disiplin Komitesi tarafından yürütülecektir. Hakkında soruşturma yürütülen üye, bildirim yapılan tarihten itibaren beş iş günü içinde yazılı cevap verme, savunmasına yönelik tanık, doküman ya da diğer kanıtları sunma hakkına sahiptir. Disiplin Komitesinin raportörlüğünü Borsanın Piyasa ile ilgili birimi yapar.

(4) Disiplin Komitesi en az iki üyenin hazır bulunması ile toplanır. Disiplin Komitesi kararları için en az iki olumlu oy gerekir. Çekimser oy kullanılamaz. Karşı oy kullanan üye, görüşünün gerekçesini kararda belirtmek zorundadır. Disiplin Komitesi, ilgili dosyanın soruşturmasının tamamlanmasından itibaren on gün içinde kararını yazılı olarak Yönetim Kurulunun onayına sunar.

(5) Disiplin Komitesi ve Yönetim Kurulu üyeleri, kendileri ve temsilcisi oldukları Piyasa üyesi hakkında yapılabilecek soruşturmalara katılamaz ve oy kullanamazlar. Yönetim Kurulu nihai ve bağlayıcı karar alır. Bu kararlara karşı yargı yoluna başvurulabilir.

(6) Yönetim Kurulunun kararı, kararın alındığı günü izleyen bir ay içinde iadeli taahhütlü mektupla ilgililerin bilinen adreslerine gönderilir veya elden imza karşılığı teslim suretiyle tebliğ edilir. Bu şekilde tebligat yapılamaması halinde karar noter kanalı ile 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca tebliğ edilir. Disiplin cezaları, Yönetim Kurulu kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kesinleşir.

(7) Piyasa üyelerine verilecek disiplin cezaları şunlardır:

a) Uyarı: İlgiliye, yükümlülük ve davranışlarında daha dikkatli ve itinalı hareket etmesi gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

- b) Kınama: İlgilinin yükümlülük ve davranışlarında kusurlu sayıldığı yazı ile bildirilmesidir.
- c) Para cezası: Sorumluların kesin kararın tebellüğü tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde ödemeleri gereken, 500 – 10.000 Türk Lirası arasında belirlenecek meblağdır. Alt ve üst sınırlar arasındaki para cezaları Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- ç) Piyasa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden geçici çıkarma: Cezası kesinleşen Piyasa üyesi adına Piyasada bir haftadan dört haftaya kadar ya da işin mahiyetine göre bir aydan altı aya kadar doğrudan veya dolaylı olarak işlem yapılmaması ve o üyenin ve/veya üye temsilcilerinin aynı süreyle Borsada faaliyetten men edilmesidir.
- d) Piyasa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden sürekli çıkarma: Piyasa üyeliği veya üye temsilciliği sıfatlarının bir daha kullanılmamak üzere geri alınmasıdır.

Disiplin cezalarını gerektiren fiil ve hareketler

MADDE 21 – (1) 20 nci maddede yazılı cezaların uygulanmasını gerektiren fiil ve hareketler aşağıda gösterilmiştir.

- a) Uyarı cezasını gerektiren haller:
- 1) Piyasada ve Borsada belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık ve dikkatsizlik göstermek.
 - 2) Üyelik görev ve sorumluluklarına karşı kayıtsızlık göstermek ve bunları yerine getirmemek.
 - 3) Meslek onuruna veya meslek düzen ve geleneklerine uymayan hareketlerde bulunmak.
- b) Kınama cezasını gerektiren haller:
- 1) Piyasada ve Borsada belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kusurlu davranmak.
 - 2) Piyasa ve Borsa Kurul ve Komiteleri ile ilgili olarak son toplantı tarihinde tespit edilen veya ilgiliye yazılı olarak bildirilen günde yapılan toplantıya kabul edilebilir özrü olmaksızın gelmemek.
 - 3) Piyasanın ve Borsanın itibarını zedeleyici asılsız yayımda bulunmak.
 - 4) Piyasa ve Borsanın çalışma düzenini bozmak.
 - 5) İş münasebetlerinde bulunduğu kimselere kötü muamelede veya haksız ithamda bulunmak.
 - 6) Borsa dışında, Piyasa üyeliğinin gerektirdiği itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak.
 - 7) Üyeye bir defa uyarı cezası verildikten sonra bir yıl içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemesi halinde ilgiliye kınama cezası verilir.
- c) Para cezasını gerektiren haller:
- 1) Piyasa ve Borsa usul ve esaslarının yerine getirilmemesinde kasıtlı davranmak.
 - 2) Piyasa ve Borsaya, müşterilere ve iş sahiplerine karşı taahhütlerini zamanında tam olarak yerine getirmemek.
 - 3) İşleme konu olan elmas ve kıymetli taş hakkında gerçeğe aykırı ve yanıltıcı beyanlarda bulunmak.
 - 4) Üyeye bir defa kınama cezası verildikten sonra bir yıl içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemesi halinde ilgiliye Yönetim Kurulu tarafından belirlenen para cezalarından biri verilir.
- ç) Piyasa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden geçici çıkarma cezasını gerektiren haller:
- 1) Piyasa ve Borsa üyelerine veya görevlilerine 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 86, 106 ve 125 inci maddelerinde düzenlenen fiil ve hareketlerde bulunmak.
 - 2) Piyasa ve Borsa üyelerini ve görevlilerini zor duruma düşürmek veya kendi kusurunu örtmek amacı ile Piyasa ve Borsaya ait belgeleri gizlemek.
 - 3) Piyasa ve Borsa işleriyle ilgili hesap ve işlemlerin Borsanın yetkili elemanlarınca denetlenmesine müsaade etmemek, bu görevlilere kolaylık göstermemek ve yardımda bulunmamak.
- d) Piyasa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden sürekli çıkarma cezasını gerektiren haller:
- 1) Gizli kalması Borsa Başkanlığı veya Yönetim Kurulunca karara bağlanmış bilgi ve belgeleri açıklamak.
 - 2) Piyasa üyeliği ve temsilciliği sıfatı ile bağdaşmayacak hareketlerde bulunmak.
 - 3) Piyasa ve Borsa üyelerini ve görevlilerini zor duruma düşürmek için veya kendi kusurunu örtmek amacıyla Borsaya ait belgeleri tahrif veya yok etmek, Borsada boykota kalkışmak veya hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak veya hileli iflas gibi yüz kızartıcı bir suçtan dolayı mahkumiyet kararı kesinleşmiş olmak.
 - 4) Üyeye bir defa Borsa üyeliğinden geçici çıkarma cezası verildikten sonra bir yıl içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlenmesi halinde, ilgiliye Borsa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden sürekli çıkarma cezası verilir.
- (2) Üyeliği geçici olarak durdurulan Piyasa üyesinin, soruşturma konusu ile ilgili tüm yükümlülüklerini yerine getirmesi şartıyla Yönetim Kurulu tarafından faaliyetine devam etmesine, öngörülen disiplin cezası süresinin bitimi beklenmeksizin karar verilebilir.
- (3) Her bir soruşturma konusu, aksine bir karar alınmadıkça Yönetim Kurulu tarafından tek tek ele alınır.
- (4) Bu maddenin birinci fıkrasında sayılan fiil ve hareketlerin Yönetim Kurulunca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunundaki suçlar kapsamında olduğunun belirlenmesi halinde disiplin cezası verilmesi yanı sıra Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Mali yükümlülük ve sorumluluk

MADDE 22 – (1) Mali yükümlülükleri yerine getirmeyen Piyasa üyesinin üyeliği Yönetim Kurulu tarafından geçici olarak durdurulur. Piyasa üyesi, üyeliğinin geçici olarak durdurulduğu tarihten itibaren iki ay içinde ödemesi gereken tutarları ödemezse, üyeliği kendiliğinden sona erer.

(2) Ödenmemiş mali yükümlülükler ve üyelikten çekilme nedenleri dışında üyeliği sona eren Piyasa üyesi, yeni üyeliğe başvuru tarihinde geçerli olan koşullara göre üyeliğinin sona erdiği tarihten 1 yıl sonra Piyasa üyeliğine başvurabilir.

(3) Piyasa üyesi, üyeliğinin geçici olarak durdurulmasından ya da sona ermesinden önce sonuçlandırdığı tüm işlemlerden sorumlu olup ilgili görev ve yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır. İlgili görev ve yükümlülüğünü yerine getirmeyen Piyasa üyesi hakkında bu Yönetmelikteki disiplin hükümleri uygulanır ve gerekli yasal yollara başvurulur.

Sicil kaydı

MADDE 23 – (1) Piyasa üyeleri hakkında kesinlik kazanan disiplin cezaları, ilgili üyenin siciline kaydedilir.

Geçici durdurma

MADDE 24 – (1) Eğer bir üye, genel düzeni bozabileceği veya ilerideki faaliyetlerinin üçüncü taraflara ya da meslek onurlarına zarar verebileceği endişesi yaratıyorsa, Yönetim Kurulu kararıyla gerekli önlemler alınabilir ve üyenin en fazla üç ay boyunca Borsa binasına girişi engellenebilir. Bu süre, Yönetim Kurulu tarafından alınan bir kararla altı aya kadar uzatılabilir. Bu kararlar, 23 üncü maddede belirtilen sicile kaydedilir. Bu önlemler, ödenmesi gereken aidatların ödenmemesi ve/veya Borsa tarafından uygulamaya konulan diğer ödemelerin yapılmaması halinde de alınabilir.

(2) Borsa binasına girişin geçici olarak durdurulmasına yönelik alınan karar üyeleri bilgilendirmek amacıyla ilan edilir. Yayınlanan ilanda, bu önlemin 24 üncü maddeye göre düzen sağlamak amacıyla alındığı ve bunun bir ceza olmadığı ifade edilerek, karar Dünya Elmas Borsaları Federasyonuna (World Federation of Diamond Bourses) ve ona üye kuruluşlara bildirilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hakemlik

Hakemlik komitesi

MADDE 25 – (1) Hakemlik Komitesinin görevi, Piyasada meydana gelen uyuşmazlıkları çözüme ulaştırmak amacıyla tarafsız bir şekilde hakemlik yapmaktır.

(2) Hakemlik Komitesi, Piyasa üyeleri arasından Yönetim Kurulu tarafından seçilen beş üyeden meydana gelen bir komitedir. Yönetim Kurulu, Hakemlik Komitesi üyeliğinin boşalması halinde üyenin görev süresini tamamlamak üzere sıra belirtilerek üç yedek üye tayin eder. Hakemlik Komitesi üyeleri bir yıl için seçilir. Hakemlik Komitesi üyeleri tekrar seçilebilirler.

(3) Hakemlik Komitesi üyeleri, ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan seçer.

(4) Hakemlik Komitesi üyeleri kendilerine ve temsilciliğini yaptıkları üyeye ilişkin uyuşmazlıklarda görev alamazlar.

(5) Hakemlik Komitesi, uyuşmazlığın her bir tarafın iddia ve savunmalarını sunabilmesi için yeterli fırsat verilmesi şartıyla çözüm sürecini belirler.

(6) Hakemlik Komitesinin sekretaryası, Piyasa ile ilgili birim tarafından yürütülür.

Uyuşmazlık konusu

MADDE 26 – (1) Uyuşmazlık, üyeler arasında elmas ve kıymetli taş yükümlülükleri kapsamındaki bir işlem, anlaşma veya faaliyete ilişkin, taraflardan doğrudan veya dolaylı olarak kaynaklanan herhangi bir anlaşmazlıktır.

Başvuru

MADDE 27 – (1) Piyasa üyesi ile uyuşmazlığı olduğunu iddia eden üye, uyuşmazlığın detaylarını ve talebini içeren bir dilekçeyle Borsa Başkanlığına başvurur.

(2) Borsa Başkanlığı, uyuşmazlığa dair dilekçeyi Hakemlik Komitesi başkanlığına iletir.

Çalışma yöntemi

MADDE 28 – (1) Toplantı çağrısı, Hakemlik Komitesi başkanı tarafından yapılır. Hakemlik Komitesi, salt çoğunlukla karar verir.

(2) Hakemlik Komitesi, yaptığı ilk toplantıda ilk aşamada bir uyuşmazlık olup olmadığına karar verir. İlk aşamada Hakemlik Komitesi uyuşmazlık tespit etmezse Borsa Başkanlığı aracılığıyla ilgili üyeye uyuşmazlık iddiasının ele alınmayacağını belirten bir yazı gönderir. Eğer Hakemlik Komitesi, ilk aşamada bir uyuşmazlık olduğuna kanaat getirirse, bu defa uyuşmazlığın Borsa Hakemlik Komitesi görev alanına girip girmediğine karar verir. Hakemlik Komitesi, uyuşmazlığı

ele almamaya karar verirse Borsa Başkanlığı aracılığıyla yazılı olarak şikayetçi tarafı ve savunma tarafını bilgilendirir. Hakemlik Komitesi tarafından alınan bu tür bir karar bağlayıcıdır.

(3) Hakemlik Komitesi, uyuşmazlığı ele almaya karar verirse, tarafların hakem önerilerini de göz önüne alarak Hakemlik Komitesi üyeleri arasından ilgili uyuşmazlığı ele almak ve çözümlmek üzere üç hakemden oluşan Hakemlik Grubu tayin eder. Hakemlik Komitesi başkanı, uyuşmazlığı ele alan Hakemlik Grubunda yer almadığı takdirde, ele alınan uyuşmazlığı izlemekle yükümlüdür.

(4) Hakemlik Komitesi ve Hakemlik Grubu, görevlerini yerine getirirken, gerekli hallerde konu ile ilgili bilirkişilerden yardım alabilir.

(5) Hakemlik Komitesi, savunma tarafındaki üyeyi;

a) Uyuşmazlık iddiasında bulunan tarafın yazısı,

b) Hakemlik Komitesinin uyuşmazlığa hakemlik etme kararı ve hakemlerin isimleri,

c) Uyuşmazlığı ele almak üzere Hakemlik Komitesi üyelerinden bir hakem önerme hakkı olduğu,

ç) Uyuşmazlıkla ilgili olarak savunmasını ve varsa herhangi bir karşı iddiasının detaylarını verilen süre içinde yazılı olarak sunması

hususlarında yazılı olarak bilgilendirir.

(6) Hakemlik Komitesi, uyuşmazlığı ele alma kararı ile ilgili olarak uyuşmazlık talebinde bulunan üyeyi;

a) Karşı üyenin savunma yazısı,

b) Hakemlik Komitesinin uyuşmazlığa hakemlik etme kararı ve hakemlerin isimleri,

c) Uyuşmazlığı ele almak üzere Hakemlik Komitesi üyelerinden bir hakem önerme hakkı olduğu

hususlarında yazılı olarak bilgilendirir.

(7) Hakemlik Grubu, taraflarca sunulan uyuşmazlık ile ilgili yazıların tamamlanmasını müteakip tarafların da katılacağı toplantı tarihini belirleyerek taraflara bildirir. Toplantıda, taraflar ve varsa temsilcileri ve tanıkları dışında kimse bulunamaz.

(8) Hakemlik toplantısında, uyuşmazlığın herhangi bir tarafı yasal bir temsilci bulundurabilir.

(9) Hakemlik Grubunda görev alan hakemlerden birinin geçici yokluğu halinde, Hakemlik Komitesi başkanı, bu üyenin yerine görev almak üzere bir üyesini tayin eder.

(10) Hakemlik Grubunda görev alan hakemlerin de dahil olduğu herhangi bir Hakemlik Komitesi üyesi uyuşmazlıklara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri sır olarak saklamakla yükümlüdür.

Karar

MADDE 29 – (1) Hakemlik Grubu kararlarını salt çoğunlukla alır. Çekimser oy kullanılamaz. Karşı oy kullanan üye, görüşünün gerekçesini kararda belirtmek zorundadır.

(2) Uyuşmazlık konusunda verilen kararlar, tarafların temsilcilerine tutanağa bağlanarak elden veya iadeli taahhütlü mektupla tebliğ edilir.

(3) Herhangi bir uyuşmazlıkla ilgili olarak hakemlerin aldığı karar nihaidir ve tarafları bağlar. Hakemler, Borsa ve Borsanın herhangi bir yetkilisi, hakemlik işlemleri ve yazılı görevleri ya da fonksiyonlarının yerine getirilmesi ile ilgili herhangi bir işlem nedeniyle sorumlu tutulmaz.

Hakemlik ücretleri ve harcamalar

MADDE 30 – (1) Uyuşmazlığın çözüm sürecinde görev alacak hakemlerin ücretleri ile yapılacak diğer masraflar (bilirkişi, konaklama, ulaşım, çevirmenlik gibi) için belirlenen toplam tutar, uyuşmazlık talebinde bulunan üye tarafından Borsa hakemlik hesabına yatırılır. Uyuşmazlıkla ilgili ilk toplantıdan önce, uyuşmazlık talebinde bulunan üye, karşı üye ile anlaşması ya da tarafları uyuşmazlığın Hakemlik Komitesi tarafından ele alınmasından vazgeçiren diğer nedenlerle talebini geri çekmesi halinde, uyuşmazlıkla ilgili olarak yapılan masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın tamamını geri alabilir.

(2) Uyuşmazlıklarda görev alan hakemlerin ücretleri, Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Resmi müzayede

MADDE 31 – (1) Mahkemelerin, icra dairelerinin ve diğer resmi dairelerin Borsada yapılmasına gerek gördükleri Piyasada işlem görebilen elmas ve kıymetli taş satım işlemleri ayrı bir pazarda aşağıdaki kurallara uyularak yapılır:

a) Satışı istenen elmas ve kıymetli taş, bir muhammen bedel belirlenmişse bunun altında olmamak kaydıyla işleme girer. Borsa Başkanlığı, re'sen satış yapabilir veya satışa aracılık edecek üye veya üyeleri ve bunların sırasını kura çekme yöntemi ile önceden belirleyebilir.

b) Satışla görevlendirilen üyeye tarife üzerinden kurtaj ödenir. Re'sen satışa çıkarma halinde kurtaj Borsa tarafından alınır.

c) Borsa Başkanlığı, elmas ve kıymetli taşın niteliğine ve işlem hacmine bağlı olarak resmi müzayedenin en çok kaç seans sürebileceğini belirler. Bu süre içinde satılmayan elmas ve kıymetli taş, satışı isteyen makama iade edilir. Bu durumda, resmi müzayedenin bittiği tarihten itibaren on beş gün içinde müzayedeye sunulan elmas ve kıymetli taş için tekrar müzayede açılmaz.

ç) Satılan elmas ve kıymetli taşın alıcılara teslimi, bedellerinin tahsili ve tahsil edilen paranın Borsa payı, kurtaj ve diğer giderler indirildikten sonra ilgili kuruluşa ödenmesi Borsa Başkanlığı tarafından yapılır.

Borsa binasında kaybedilen elmas ve kıymetli taşlar

MADDE 32 – (1) Borsa binası içinde bulunan elmas ve kıymetli taşlar derhal Piyasanın ilgili birimine teslim edilir. Söz konusu elmas ve kıymetli taşlar, Piyasa yetkilileri tarafından bir zarfa yerleştirilerek mühürlenir.

(2) Elmas ve kıymetli taşları bulanların kimlikleri, bulunma tarihi, elmas ve kıymetli taşların tarifi, nerede bulunduğu hususları tutanakla tespit edilir.

(3) Elmas ve kıymetli taşları kaybeden üyeler, bu durumu söz konusu taşları kaybettikleri yeri ve zamanı, elmas ve kıymetli taşların özelliklerini, varsa elmas ve kıymetli taşlarla ilgili belge ve diğer bilgileri Piyasanın ilgili birimine bildirir.

(4) Yönetim Kurulu, bulunan elmas ve kıymetli taşlara yönelik izlenecek yöntemle ilgili kararları alır.

(5) Elmas ve kıymetli taşları kaybeden üyeler, Borsayı ve yetkililerini bu durumdan sorumlu tutamazlar.

Gözetim

MADDE 33 – (1) Borsa ve üyelerinin elmas ve kıymetli taş piyasaları ile ilgili her türlü işlem, hesap, kayıt ve defterleri Müsteşarlığın gözetim ve denetimine tabidir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 34 – (1) Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller ile özel durum ve sorunların çözümüne yönelik hususları talimatlandırmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.